

Nepodkročitelná minima odbornosti 818

Zpracovali: M. Pecka a členové laboratorní sekce ČHS ČLS JEP

Schváleno: Výborem ČHS ČLS JEP

Aktualizace: 4.4. 2014

Verze: 8

Platnost od: 1.5.2014

Obecná ustanovení:

- Za **hematologickou laboratoř** se považuje každá laboratoř (i konsolidovaná), která provádí jeden nebo více výkonů z odbornosti 818, které nejsou sdíleny s jinou odborností. Sdílené výkony v odbornosti 818 jsou uvedeny v aktuální verzi Seznamu zdravotních výkonů (vydaného podle platné vyhlášky MZ ČR). Uvolňování sdílených výkonů odbornosti 818 může provádět pouze VŠ se specializační zkouškou (atestací) v odbornosti, již bylo sdílení poskytnuto. Za hematologickou laboratoř lze považovat i specializované pracoviště, které provádí činnosti klinické hematologie nebo onkohematologie; neprovádí výkony odbornosti 818, ale provádí výkony povolené ke sdílení odbornosti 818 jinými odbornostmi.
- Za víceoborovou laboratoř (**viz vyhláška MZ ČR 99/2012, část III/9**) považuje ČHS ČLS JEP takovou laboratoř, která provádí méně než 10 % všech vyšetření odbornosti 818 (sdílených i nesdílených) pro akutní lůžka a má personální zajištění **podle této vyhlášky** pro minimálně 3 odbornosti se vzájemně nesdílenými výkony. **Pokud VŠ pracovník se specializovanou působností (lékař či VŠ nelékař splňující profesní požadavky uvedené v kapitole 1 tohoto dokumentu) má specializaci z více oborů, může garantovat ve víceoborové laboratoři jen 2 odbornosti, z nichž jedna je odbornost 818 a to maximálně do souhrnného úvazku 1,0.**
- Výkony odbornosti 818 mohou garantovat lékaři s odborností 202/222 a nelékaři s odborností 818 nebo lékaři a nelékaři jiných společností, kterým tyto kódy byly propůjčeny ke sdílení. Profesní požadavky na pracovníky, kteří mohou garantovat výkony odbornosti 818 jsou uvedeny níže.
- Uvolňování výsledků z hematologické laboratoře je zpracováno v samostatném dokumentu "Stanovisko ČHS ČLS JEP k uvolňování výsledků z laboratoře".
- Požadavky na posuzovatele odbornosti 818 pro auditní nebo akreditační činnosti jsou uvedeny v samostatném dokumentu "Stanovisko ČHS ČLS JEP k auditním a akreditačním činnostem - posuzovatel odbornosti 818"

Nepodkročitelná minima představují výčet minimálních odborných požadavků, které by laboratoř měla splňovat z pohledu příslušné odborné společnosti. Lze je nalézt na www.hematology.cz a jejich nedílnou součástí jsou všechna doporučení uvedená v oddílu "Doporučení ČHS/Doporučení pro hematologickou laboratoř".

Charakteristika požadavků:

- Personál klinické laboratoře
- Požadavky na externí hodnocení kvality
- Požadavky na vnitřní kontrolu kvality
- Minimální počet vyšetření za rok

1/ Personál:

A) Pracoviště, které provádí z celkového počtu vyšetření v odbornosti 818 méně než 10 % vyšetření pro hospitalizované pacienty na akutních a diagnostických lůžkách *

1. požaduje se přítomnost lékaře se specializační zkouškou z odbornosti 202/222 a VŠ nelékaře (magisterské studium) se specializační zkouškou v odbornosti 818, oba v zaměstnaneckém poměru na dobu neurčitou v dané laboratoři minimálně (každý z nich) na 0,2 úvazku***. Přičemž součet obou úvazků musí být minimálně 1,0. Jeden z nich může být v přípravě na specializační zkoušku****. Vyžaduje se denní přítomnost na pracovišti jednoho z nich. Fyzická dostupnost druhého do 1 hodiny od místa laboratoře.
2. současně se vyžaduje přítomnost alespoň jednoho zdravotního laboranta se specializační zkouškou z odbornosti 818 v zaměstnaneckém poměru na dobu neurčitou s pracovním úvazkem 1,0 (úvazek zdravotního laboranta nelze skládat z více menších úvazků).

B) Pracoviště, které provádí z celkového počtu vyšetření v odbornosti 818 více než 10 % vyšetření pro hospitalizované pacienty na akutních a diagnostických lůžkách **

1. požaduje se přítomnost lékaře se specializační zkouškou z odbornosti 202/222 a VŠ nelékaře (magisterské studium) se specializační zkouškou v odbornosti 818, oba v zaměstnaneckém poměru na dobu neurčitou v dané laboratoři. Jeden je vedoucím pro odbornost 818 v dané laboratoři s pracovním úvazkem nejméně 0,8 a druhý pracuje na minimální úvazek 0,4. Ten, který není vedoucí, může být i v přípravě na specializační zkoušku****. U obou pracovníků se vyžaduje denní přítomnost v laboratoři.
2. současně je požadována přítomnost minimálně dvou zdravotních laborantů se specializační zkouškou z odbornosti 818, každý z nich v zaměstnaneckém poměru na dobu neurčitou s pracovním úvazkem 1,0 (úvazky zdravotních laborantů nelze skládat z více menších úvazků).

* netýká se lůžek s následnou péčí, včetně hospiců

** do počtu 10 % se zahrnují všechny výkony odbornosti 818 bez ohledu na to, zda jde o výkony sdílené či nesdílené

*** za zaměstnanecký poměr se nepovažuje „Dohoda o provedení práce“. V případě, že pracovník má uzavřenu „Dohodu o pracovní činnosti“ je nepřijatelná formulace „.... Do X hodin týdně“ (počet hodin musí odpovídat požadovanému pracovnímu úvazku).

**** specializační zkouška musí být ukončena nejpozději do 31.3.2015

• V případě, že klinická laboratoř je současně pracovištěm s nepřetržitým provozem, tak se:

- na pracovišti zvyšuje požadavek na celkový počet zdravotních laborantů se specializační zkouškou z odbornosti 818 na minimálně 3 zdravotní laboranty, každý z nich v zaměstnaneckém poměru na dobu neurčitou s pracovním úvazkem 1,0 (úvazky zdravotních laborantů nelze skládat z více menších úvazků).

- **Profesní požadavky na VŠ pracovníky, kteří mohou garantovat výkony odbornosti 818:**
  - ukončené magisterské studium
  - **specializační zkouška:**
    - lékaři – specializační zkouška z odbornosti 202 a 222
    - nelékaři – jednooborová specializační zkouška z hematologie, případně z hematologie a transfúzní služby, jejíž náplň vychází ze vzdělávacího programu MZ ČR (nebo obdobný typ specializační zkoušky v zahraničí).
  - celkový úvazek ve všech zdravotnických zařízeních nesmí přesáhnout v dané odbornosti 1,4
  - splněný počet vyšetření za rok v laboratoři, ve které má hlavní úvazek (viz tab. „Minimální počet vyšetření/rok“)

Pracoviště musí při případné kontrole (auditu, akreditaci aj.) předložit souhlas příslušných pracovníků s garancí výkonů v příslušném laboratorním zařízení (v písemné formě s podpisem), pokud tato činnost není zmíněna v pracovní smlouvě.

2/ Akreditace laboratoře:

Problém minima akreditovaných výkonů se v současné době řeší na úrovni pojišťoven, Rady pro akreditaci klinických laboratoří a pracovní skupiny vytvořené prof. Zimou. Česká hematologická společnost ČLS JEP bude tento problém řešit až po ukončení těchto jednání.

3/ Externí hodnocení kvality (EHK) v hematologické laboratoři:

- řídí se Doporučením ČHS ČLS JEP k EHK

4/ Vnitřní kontrola kvality (VKK):

Řídí se Doporučeními ČHS ČLS JEP k jednotlivým metodám, která vychází z aktuální verze normy ISO 15189.

5/ Minimální počty vyšetření:

Minimální počet vyšetření odbornosti 818/rok

Krevní obrazy ..... nejméně 5 000/rok
Diferenciální počet leukocytů (mikroskopicky) .....nejméně 1 000/rok
Koagulace ..... nejméně 500/rok